

30 de novembre de 2021

El secretari del Govern

Comunicació

al Govern sobre la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret d'ordenació dels ensenyaments de la formació instrumental adreçat a les persones adultes.

Amb posterioritat al vigent Decret 213/2002, d'1 d'agost, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de la formació bàsica de les persones adultes, s'ha aprovat la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, així com la Llei orgànica 2/2006, del 3 de maig, d'educació.

Per tal que la formació instrumental adreçada a persones adultes pugui respondre a la diversitat de necessitats i perfils de la població adulta actual, a les necessitats emergents del context actual, multicultural, globalitzat i en evolució constant i es pugui adaptar al nou marc d'aplicació és necessari donar una nova regulació en la matèria.

Per tot l'exposat, de conformitat amb l'article 66 bis de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, el Departament d'Educació vol dur a terme la consulta pública per tal de comprovar l'opinió de la comunitat educativa i dels diferents sectors afectats.

Per tot això, a proposta del conseller d'Educació, el Govern

Pren coneixement de la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret d'ordenació dels ensenyaments de la formació instrumental adreçat a les persones adultes.

Annex

Avaluació preliminar i consulta pública prèvia a l'elaboració de projectes normatius

Projecte de decret d'ordenació dels ensenyaments de la formació instrumental adreçat a les persones adultes.

1. El problemes que es pretenen solucionar

L'estructura, organització i continguts curriculars de l'actual cicle de formació instrumental per a persones adultes ([Decret 213/2002, d'1 d'agost](#), pel qual s'estableix l'ordenació curricular de la formació bàsica de les persones adultes. DOGC núm. 3694, de 07.8.2002), no donen resposta a la diversitat de necessitats i perfils de la població adulta actual (tant al conjunt de població analfabeta o amb importants mancances formatives, com a l'alumnat que es prepara per poder cursar l'educació secundària per a les persones adultes), ni s'adequa a les necessitats emergents del context actual, multicultural, globalitzat i en evolució constant. Aquests estudis s'adrecen a la població adulta en situació més vulnerable (persones nouvingudes, joves migrats sols i persones d'edat avançada) i són necessaris perquè permeten assolir unes competències mínimes, equiparables a les dels estudis d'educació primària, que els faciliten la integració i la participació social, una millor convivència en l'entorn actual, la inserció laboral i el desenvolupament de la pròpia autonomia. Segons l'IDESCAT, el 10% de la població de més de 16 anys no té estudis o no sap llegir o escriure (2011).

Les 280 hores anuals del primer nivell del currículum actual són insuficients per poder alfabetitzar l'alumnat amb garanties d'èxit i a la vegada facilitar la seva continuïtat formativa. Es requereixen més hores en els nivells més baixos i flexibilitzar l'estructura de tot el cicle per facilitar la conciliació amb la vida personal i laboral i evitar l'abandonament prematur.

Així mateix, l'alumnat que cursa el 3r nivell (350 hores en un curs) actual i finalitza de forma satisfactòria el cicle, no assoleix un nivell suficient que li faciliti la transició a l'educació secundària per a les persones adultes amb garanties d'èxit. Per tots aquests motius és necessari actualitzar el currículum i així donar resposta a les necessitats reals de l'alumnat, promoure la continuïtat formativa i permetre, a la vegada, una organització més flexible que s'adapti als diferents ritmes i necessitats. Segons l'IDESCAT, el 13,5% de la població de més de 16 anys no té el graduat en educació secundària (2011).

L'actual ordenació curricular de la formació instrumental no té en compte el context actual en el què vivim, multilingüe, digital i globalitzat. No inclou coneixements bàsics de llengua anglesa ni el desenvolupament de la competència digital, totalment imprescindibles per a la integració social i laboral en el món actual. A més a més, tampoc no té en compte els ODS de l'Agenda 2030 ni els referents normatius i recomanacions europees que estableixen com a objectius l'assoliment de les competències clau. També presenta una estructura horària anual i tancada que no permet

ampliar o intensificar les hores lectives, la qual cosa dificulta l'assoliment dels objectius i genera un alt volum d'abandonament escolar. Així mateix, no està actualitzat d'acord amb la LOMLOE i en la línia dels nous projectes d'ordenació curricular de l'educació primària i secundària del Departament d'Educació, que tenen com a base l'aprenentatge competencial, l'educació en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, la perspectiva de gènere, els avenços en psicologia i neurociència i els nous models educatius i metodologies d'aprenentatge.

2. Els objectius que es volen assolir

Els principals objectius que es pretenen assolir davant els problemes de l'apartat 1, són els següents:

- Facilitar l'accés a l'educació a totes les persones adultes, especialment a les més vulnerables, en condicions d'igualtat d'oportunitats (vinculat a les fites 4.3 i 4.5 de l'objectiu 4 per al desenvolupament sostenible), en el marc d'un sistema educatiu inclusiu i incorporant la perspectiva de gènere (objectiu 5 per al desenvolupament sostenible).
- Incrementar el nombre d'alumnat que cursa i supera els estudis de la formació instrumental, oferint possibilitats flexibilitzadores de distribució horària per als centres segons el perfil i les necessitats de l'alumnat.
- Adquirir progressivament les competències clau recomanades pel Consell d'Europa, per tal d'afavorir el desenvolupament personal, acadèmic i professional de les persones adultes i el seu projecte personal.
- Fomentar la transició amb èxit a l'educació secundària per a les persones adultes.
- Dotar de les competències necessàries per incrementar les possibilitats d'inserció laboral de les persones adultes (fita 4.4 de l'objectiu 4 per al desenvolupament sostenible).
- Facilitar l'adquisició de les habilitats mínimes de competència amb relació a la lectura, escriptura i aritmètica (fita 4.6 de l'objectiu 4 per al desenvolupament sostenible) i disminuir l'analfabetisme.
- Fomentar la integració i la participació social, l'arrelament a la cultura i al país de les persones nouvingudes i millorar la convivència.
- Promoure el desenvolupament d'actituds responsables d'acció per a la millora i protecció del medi ambient i prendre consciència dels aspectes socials, econòmics i ètics del consum i de la necessitat de construir un entorn saludable basat en el desenvolupament sostenible (fita 4.7 de l'objectiu 4 per al desenvolupament sostenible).

- Promoure els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural (fita 4.7 de l'objectiu 4 per al desenvolupament sostenible).
- Iniciar-se en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, per tal de desenvolupar la competència digital i contribuir a la reducció de la bretxa digital.

3. Les possibles solucions alternatives normatives i no normatives

L'opció de “no fer res” o mantenir la situació actual, s'entén que suposaria:

Mantenir el currículum actual, aprovat l'any 2002, amb una estructura obsoleta, que no està en coherència amb el projectes de currículum de primària i secundària, ni segueix les línies i els models d'ensenyament i aprenentatge actuals del Departament d'Educació, la LOMLOE i els criteris europeus.

Dificultar que les persones que volen seguir estudiant el graduat en educació secundària el superin amb èxit, perquè el nivell assolit al final del cicle de formació instrumental és inferior al que es necessita per cursar els estudis d'educació secundària. De la mateixa manera, pot incrementar l'abandonament de les persones en situació més vulnerable, com els joves migrats sols, nouvingudes o persones analfabetes, perquè les hores dedicades a l'alfabetització són insuficients i la seva distribució horària no permet la flexibilització.

Seguir amb un elevat percentatge d'abandonament en aquests estudis i reduir la taxa d'èxit educatiu, en no poder flexibilitzar la durada dels tres cursos anuals (amb el nou currículum es podrien oferir de forma quadrimestral, anual o biennal), tenint en compte que les necessitats actuals de la població són diverses, tant per motius de conciliació laboral i personal com pels diferents ritmes i condicions d'aprenentatge.

L'opció de no fer res i mantenir el currículum vigent, per tant, agreujaria la situació d'aquests col·lectius més vulnerables de la societat, al no donar resposta a les seves necessitats reals.

No es podrien assolir els objectius definits al punt 2 d'aquest document.

L'opció normativa que es considera l'alternativa preferida, l'aprovació de la qual s'articulària mitjançant un decret, suposaria:

Implementar un nou decret que reguli l'ordenació dels ensenyaments de la formació instrumental per a les persones adultes.

Desenvolupar una estructura, organització i enfocament en coherència amb els nous currículums previstos de les etapes de l'ensenyament obligatori de primària i secundària, que recullen els nous models educatius i metodològics del procés d'ensenyament i aprenentatge.

Incloure un plantejament competencial d'acord amb les referències internacionals de la Unió Europea, els avenços en la neurociència i la psicologia i el desenvolupament de la tecnologia digital.

Assolir els objectius definits al punt 2 i que es concreten en les novetats següents:

- Es recullen les competències clau definides pel Consell d'Europa i es treballa el seu assoliment des d'un enfocament competencial, a partir de contextos significatius i reals per a l'alumnat.
- Es facilita una distribució horària flexibilitzadora per als centres, incrementant la seva autonomia organitzativa, per donar resposta a l'alumnat analfabet que necessita més hores lectives i a l'àmplia diversitat de perfils i necessitats.
- Es desenvolupen les competències específiques i s'amplien els continguts de les tres àrees curriculars (la lingüística, la matemàtica i la del medi natural, social i laboral) i se'n defineixen criteris d'avaluació diferenciats per al primer i segon cicle de les àrees curriculars, tenint en compte l'ODS 4 de l'Agenda 2030.
- S'inclou la competència transversal personal, social i laboral, que contribueix al desenvolupament integral de les persones adultes, al seu projecte personal i professional i a una major qualitat de vida i al desenvolupament d'habilitats i estratègies que incrementin les seves possibilitats d'inserció social i laboral.
- S'inclou la competència transversal digital per iniciar-se en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació i reduir la bretxa digital.
- Les dues competències transversals es treballen de forma integrada amb la resta d'àrees curriculars i amb una metodologia globalitzadora.
- Es té en compte la possible aplicació de mesures i suports per donar resposta a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.
- S'integra la perspectiva de gènere, incorporant un llenguatge inclusiu, així com el treball per fomentar la igualtat efectiva entre homes i dones, tenint en compte l'ODS 5.

- Es clarifica el sistema de certificació dels estudis i les seves equivalències, que han d'adaptar-se a les del MECR.
- Inclou la iniciació de l'aprenentatge de la llengua anglesa en el segon cicle de la formació instrumental.

Amb relació a la certificació i les equivalències:

L'alumnat que superi el primer cicle de formació instrumental obtindrà l'equivalència amb el nivell A1 de les llengües castellana i catalana del MECR.

L'alumnat que superi el segon cicle de formació instrumental obtindrà l'equivalència amb el nivell A2 de les llengües castellana i catalana del MECR i l'equivalència amb el certificat de competència digital de l'educació d'adults del nivell COMPETIC inicial.

L'alumnat que hagi assolit els objectius i les competències clau del currículum dels ensenyaments de la formació instrumental per a les persones adultes té dret a l'obtenció del certificat de formació instrumental, que permet l'accés als estudis del graduat/ada en educació secundària. L'alumnat que superi el primer cicle té dret a l'obtenció d'un certificat acreditatiu.

Pel que fa a la flexibilització i la distribució horària:

Es realitza en dos cicles i quatre nivells, en un còmput total de 980 hores, similar a l'actual currículum, però permet, d'acord amb l'organització interna del centre, una flexibilització dels horaris i dels temps per cursar els estudis (distribució quadrimestral, anual o biennal).

El següent quadre mostra la distribució horària per cicles i nivells, la distribució d'hores setmanals i les diferents modalitats organitzatives:

Cicles i nivells		Durada	Organització horària setmanal
1r cicle	1r nivell	280 hores	Quadrimestral: 16 hores Anual: 8 hores Biennal: 4 hores
	2n nivell	210 hores	Quadrimestral: 12 hores Anual: 6 hores Biennal: 3 hores
2n cicle	3r nivell	210 hores	Quadrimestral: 12 hores Anual: 6 hores

			Biennal: 3 hores
	4t nivell	280 hores	Quadrimestral: 16 hores Anual: 8 hores Biennal: 4 hores

4. Els impactes més rellevants de les diferents opcions considerades:

a) L'impacte sobre l'Administració de la Generalitat.

L'elaboració del nou currículum no implica increment de recursos, ni en les plantilles de personal docent ni de despeses dels centres. El nou currículum varia l'estructura, continguts, l'enfocament metodològic i de l'avaluació i és flexible en la seva aplicació, però el nombre d'hores totals (980 hores) és similar a la del currículum vigent (910 hores).

Actualment hi ha uns 100 centres de formació d'adults dependents del Departament d'Educació que imparteixen algun nivell del cicle de formació instrumental amb un total de 5.056 alumnes matriculats (dades de SAGA del novembre de 2021).

Implica una major qualitat educativa, un augment del nombre d'alumnat que finalitza amb èxit aquests estudis i, probablement, un major índex d'alumnat que inicia els estudis de l'educació secundària per a les persones adultes.

També implica una major autonomia de centre per a l'organització de la durada dels estudis (segons el nivell es proposa una flexibilització quadrimestral, anual o bianual) i la seva concreció per a l'aplicació a l'aula. En funció del perfil d'alumnat, el centre podrà determinar la seva distribució horària i els nivells que oferirà de forma preferent, de manera que no serà necessari que els centres que imparteixin aquest ensenyament ofereixin l'ensenyament complet (ambdós cicles). Pot haver centres que s'especialitzin més en el primer cicle, per a alumnat analfabet, i d'altres en el segon, per a la preparació per la continuïtat a l'educació secundària.

Comporta tenir docents millor formats i preparats, d'acord amb els nous models competencials, metodològics i d'avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge. Es preveu el desplegament d'un pla de formació docent per a l'aplicació del nou currículum.

b) L'impacte sobre les administracions locals, tenint en compte la seva dimensió i el règim especial de Barcelona.

Els centres de formació d'adults municipals autoritzats pel Departament d'Educació per impartir formació instrumental (38 centres actualment), també implementaran el nou currículum després

de la seva publicació, rebran formació docent i tindran les mateixes implicacions organitzatives i d'aplicació que els centres de formació d'adults dependents del Departament d'Educació.

c) L'impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa i des de la perspectiva de la reducció de càrregues administratives per als ciutadans i per a les empreses.

Cap.

d) Els impactes econòmics, socials o ambientals rellevants que no s'hagin valorat als apartats anteriors.

L'opció normativa preferida, detallada a l'apartat 3, és la publicació d'un nou currículum.

La nova proposta curricular integra el desenvolupament de les competències clau, que donen resposta a les necessitats formatives actuals de la població adulta, i ofereix flexibilitat en la seva distribució horària dels centres. Suposaria una millora en l'atenció educativa al conjunt de població adulta en situació més vulnerable (joves migrats sols, persones d'edat avançada, població immigrada, població analfabeta o amb greus mancances formatives), amb possibilitats més flexibles de distribució horària, amb més continguts que facilitin tan l'alfabetització de l'alumnat com la continuïtat d'estudis, de major qualitat i amb majors garanties d'èxit educatiu.

Això podria implicar un increment en el nivell educatiu de la població adulta més vulnerable, reduint el fracàs escolar, incrementant el percentatge de població alfabetitzada en la llengua oficial de Catalunya i amb un nivell educatiu equiparable als estudis primaris. També s'esperaria un impacte en la reducció de la bretxa digital i un efecte positiu en la disminució de l'abandonament dels estudis i la possibilitat que aquest alumnat pugui continuar estudiant en la formació de l'educació secundària per a les persones adultes.

Ahora hauria de contribuir, eventualment, a una major integració laboral d'aquests alumnes, així com a una millor convivència i participació i cohesió socials.

5. La procedència d'efectuar una consulta pública prèvia o bé la justificació de les excepcions que hi puguin concórrer, així com la valoració de la necessitat d'emprar, en el seu cas, altres eines i canals de participació complementaris a la publicació al Portal de la Transparència

No es contempen canals de participació complementaris.